పెద్దదిక్కు

కె. కుటుంబరావుగారు

జానకమ్మగార్ని మాత్రం ఎన్నటికీ మరవలేను. ఈకాలపు యువకులకు పెద్దవాళ్లనుచూస్తే నిర్లక్ష్యం జాస్తిగా కనపడుతుంది. కాస్త తెలివిగలవాళ్లమనుకునేవారికి మరీనూ! వెనకటివాళ్లెట్లా కాపరాలుచేశారో తెలీదు. కాని ఈకారుకు సంసారాలు నిర్వహించుకురావటం బొత్తిగా తెలీదు. ఇంగ్లీషుచదువువల్ల మనుష్యులు తెలివిగలవాళ్ళయితే కావచ్చు;కాని వీళ్ళ తెలివితేటలు సంసారాలీదటానికెందుకూ అక్కరకు రావటంలేదు. కష్టాలొచ్చినా సుఖాలొచ్చినా తట్టుకునేనేర్పూ, ఓర్పూ, వివేకమూ ఇంగ్లీషుచదువుతో రాకపోగా ఉన్నదికూడా అడుగంటుతున్నది.

నేను కాపరానికి పొయ్యేసరికి మావా రప్పుడే పోలీసునౌకరీ చేస్తున్నారు. కొత్తసంసారం కదా అని వారి అమ్మమ్మ వెంట ఉంటాననంటే వద్దన్నారు. నేను చెప్పొస్తే నన్ను కోప్పడ్డారు. “నీకూడామతిలేదా ఏమిటి? చక్కగా మనంఇష్టంవచ్చినట్టు కాపరంచేసుకోకుండా ఆవిడెందుకు వెంట పానకంలో పుడకల్లే? పచ్చళ్లు మడిలోపెట్టి చంపుతుంది ఆలోచించుకో!” అని. నేను వారిమాటలు వెంటనేనమ్మాను. ఆడవాళ్లం తెలివిగలవాళ్లమని కాని, మగవాళ్ల మాయమాటలకులొంగిపోమని కాని నేనంటేమాత్రం ఎవరు నమ్ముతారు?

మాకాపరం బాగాలేదనికాదు! మాబంధువర్గంలో అందరూ మాదాంపత్యాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకున్నప్పుడు నేనింకొక రకంగా ఎందుకనాలి? మావారికన్న మంచిమనిషీ, ఆపేక్ష అంతఃకరణలు గలమనిషీ భర్తకావాలని ఏస్త్రీకూడా కోరనవసరంలేదు. అనేకకాపరాలు చూశానుగదా! కాని చాలా లొట్టలు వస్తుండేవి. ఇంకొకరికి చెప్పుకుని వారిసానుభూతి పొందదగినంత పెద్దలోపాలుకావు. దిగమింగుకునేందుకు మింగుడుపడేవీకావు. ఆపేక్ష ఎంతవున్నా మగవాళ్ళు ఆడదాని మనస్సును సుకుమారంగాచూడరు. మనసుకు కష్టంతోచినప్పుడు అది మళ్లీ మగవాళ్లకు తెలియనివ్వరాదు. దానివల్లగాయం మరింత పెద్దదికావటమే కాని ఏమీ లాభంలేదు. అందుచేత ఆడదాని కమిత ఓర్పూ నిబ్బరంఉండాలి. కొంతమంది ఆడవాళ్ల కవి లేక చప్పున కుండ మొహాన పగలగొడతారు—వెనకాముందూ చూడకుండా. ఇటువంటి సంఘటన కలిగినప్పుడల్లా ఓర్పులేకపోవటం ఆడదానితప్పా? లేక ఆడదాని మనసు కనిపెట్టలేకపోవటం మగవానితప్పా? అని నాకు అనుమానం కలుగుతుంది. బాగా ఆలోచించక స్త్రీ పురుషుడికన్నా శరీరబలంలో తక్కువైనట్టుగానే పురుషుడు స్త్రీకన్న మనోనిగ్రహంలో హీనుడుగా కనిపిస్తాడు. కాబట్టి ఆడదాని మనస్సు సుకుమారంకాగానే లాభంలేదు. దానికితోడు ఓర్పూ వివేచనా ఉంటేకాని ఆడది రాణించదు. పైగా ఆడది మనసులో పెట్టుకున్నట్టు మగవాడు పెట్టుకోడు. అందుచేత భార్యాభర్తా పోట్లాడుకున్న తరవాత ఎక్కువ అన్యాయం జరుగేది మగవాడికి.

నేను కాపరానికిపోయిన నాలుగేళ్ళకు మావారికి గుంటూరు బదిలీకావటం. మేం జానకమ్మగారింట్లో అద్దెకుప్రవేశించటం తటస్థించింది. ఆవిణ్ణి తలుచుకుంటే కొండలూ సముద్రాలూ జ్ఞాపకంవస్తయి. నిజంగా! మేం వాళ్ళింట్లోఉన్న సంవత్సరంకాలంలో ఆవిడ మాట్లాండ్డలో కాని ప్రవర్తనలోకాని ఒకసారి తొణికిఎరగదు. నిండుకుండ!అగాధం! విశ్వప్రయత్నంచేసి ఆవిడలో ఈలోపంఉందని ఎంచలేకపోయినాను. ఆవిడలోతు నాకు తెలియనేలేదు.

వారిది పెద్ద లంకంతఇల్లు. చాలా స్తితిపరులు ఆమెభర్త జీవించిఉండగా ఎడతెగకుండా ఇంటినిండా జనంఉండేవారట. మే మాఊరువచ్చేనాటికాయన గతించి నాలుగైదు సంవత్సరాలయింది. ఆ ఇంటికి అద్దెకురావటానికి మేమే మొదలు. ఒకభాగం

లోఆమె. కొడుకు సత్యనారాయణ, కోడలు రాధా, మనమడు "చిట్టీ" ఉండేవాళ్లు. మిగిలిన భాగంలో మేం ఉండేవాళ్ళం. మనమడికి జానకమ్మగారు భర్త పేరే పెట్టించుకుంది కాని "చిట్టి" అనిపిలిచేది. వాడికా పేరే "సార్థకనామ"మయింది.

మా భాగానికద్దె పన్నెండురూపాయలు "ఈ ఊళ్లో ఇల్లింత చౌకటండీ!" అన్నా నేను మావారితో

"చౌకా? మనం పోలీసువాళ్ళం కనక మనకు దొరుకుతుంది కాని లేకపోతే ఈ భాగానికి పాతిక రూపాయలకుతక్కువ అద్దెఉండదు." అన్నారు.

ఇది మేంవచ్చిన్నాడుదయం. అప్పటికి నేనింకా జానకమ్మగారి మొహం చూళ్లేదు. మావారు అవసరమైన సామగ్రి పంపిస్తానని ఒక పోలీసును వెంటబెట్టుకెళ్ళారు. వారు వెళ్ళగానే జానకమ్మగారొచ్చింది. నా పేరడిగి కనుక్కుంది.

"అయితే. అన్నపూర్ణమ్మా, యీపూట కేమైనా లేకపోతే వంటకిబ్బందౌతుందేమో ఏంకావలిసినా యిస్తాను తీసుకో అమ్మా!" అంది.

నేను బోళాదాన్ని కావటంచేత నాకట్లాఉంటుందో, లేక అందరికీ అట్లాగేఉంటుందో కాని, ఒక్క మంచిమాటతో నేనుకరిగిపోతాను. ఆవిడా మాటనగానే నాకు మనస్సు పొంగిపోయింది. "ఏమీ అక్కర్లేదండీ! అన్నీ ఉన్నై. కావలిసినది పోలీసు తెస్తాడు" అన్నాను. ఆవిడ నామాట వినిపించుకోక అన్నీ పరీక్షచేసి, తమయింట్లోనించి బండెడుపాత్ర సామగ్రీ బుట్టెడు కూరగాయలూ తెచ్చి పడేసింది. మావారి శ్రద్ధకూడా మాగొప్పది. నావంటంతా అయినతరవాత పోలీసు సామానుతో రోజుకుంటూ వచ్చి, అయ్యగారు దారిలో స్నేహితులతో కలిసి మాట్లాడుతూ సామానుమాట మరిచిపోవటంవల్ల ఆలస్యమైందని చెప్పారు. "అయ్యగారూ గొప్పవారే స్నేహితులూ పెద్దమనుషులే!! వంటయిందని అయ్యగార్ని వేగిరం పంపిం"చన్నాను. తరవాత వారితో జరిగిన సంగతిచెబితే—మగవాళ్ళకు మెప్పులేదు!— న"ఈపాడుద్యోగం ఎందుకు ? అంటివే తెలిసొస్తున్నాదా?" అన్నారు పైగా పాపం. మగవాళ్ళ కేం తెలుసు వాళ్ళ తెలివితేటలుచూసి మనం ఎంత నవ్వుకునేది!

అదే మొదలు! జానకమ్మగారు మాకేదో ఒకటి ముట్టచెప్పకుండా నిద్రపొయ్యేదికాదు. ఒకరోజున నేనావిడతో "మీకిస్తున్న అద్దె కాస్తా తిరిగి మాకే అప్పగిస్తున్నారు. అటువంటివారు ఇళ్ళద్దెకిచ్చుకోటమెందుకు?" అన్నాను. ఆవిడ నవ్వి, "సందడిగా ఉండేటందుకు!" అన్నది.

ఒక్క నెలరోజులు జానకమ్మగారింట్లో ఉన్న తరవాత మావారికి పోలీసహంకారం పోయింది. వారికి చివరకు ఆవిడమీద నాకన్న ఎక్కువగౌరవం కలిగింది. ఇంకోటికూడా జరిగింది. ఈ పోలీసునౌకరీతో వారికి ఆలోచించకుండా అనరానిమాటలన్నీ నాయెదుటనే ఉపయోగించటం ఒక దురభ్యాసం అయిపోయింది. జానకమ్మగారిమీద భక్తివల్ల వారా అభ్యాసం చంపుకుని బిగ్గరగా మాట్లాడటంకూడా మానేశారు. పెద్దదిక్కంటే ఇంతేకదా అనుకున్నాను. ఇంతటితో స్వవిషయంమానేసి అసలుసంగతికొస్తాను.

ఆరోజుల్లో ఇంటివారబ్బాయి సత్యనారాయణ కాలేజీలో ఇంటర్మీడియేట్ చదువుతున్నాడు. అతనికప్పుడు వయసు పదిహేడేళ్ళు. రాధకు పదమూడు వెళ్ళినై. వారికప్పుడే ఆరునెల్ల పిల్లవాడు! తల్లిదండ్రులకంత చిన్నవయసులో పుట్టినా చిట్టి బొద్దుగా గుండల్లె అమితముద్దొస్తుండేవాడు; తగని ఆగంచేసేవాడు, ఇల్లెగిరేటట్టు కేకలుపెట్టేవాడు. ఎప్పుడుపోయినా మేలుకునేఉండేవాడు.

సామాన్యంగా సాయంత్రం మూడుగంటలనించీ వంటవేళయ్యేవరకూ జానకమ్మగారింట్లోనే ఉండేదాన్ని. సత్యనారాయణ ఉండేవాడుకాదు, మానుగ్గరికీ కావలిసినంత స్వేచ్ఛ.

"ఏమండీ పిన్నిగారూ. చిట్టినిద్రపోతున్నాడా?" అని అడిగితే ఆవిడ నవ్వుతూ, "వాడికి నిద్దరేమి

టమ్మా? మాతో లేస్తాడు, మాతో పడుకుంటాడు." అనేది.

నేను ఒకరోజున చిట్టిని ఆడిస్తూ "ఇంతముద్దు కారుతుంటే పిల్లాడు, ఎవ్వరూ ఎత్తుకో రేమండీ?" అన్నాను.

"ముద్దొచ్చినప్పుడే ముద్దుపెట్టుకోమన్నారు. ప్రస్తుతం వాడి వెధవ వేషాలన్నీ నాదగ్గిర చలామణీ కావలసిందే కాని అమ్మదగ్గిరా నాన్నదగ్గిరా సాగవు. మా వాడు కోపంవస్తే ఒక్కటి పెడతాడుకూడా!"

అదిమాత్రంనిజం చిట్టి ఎన్నడూ ఏడిచేవాడే కాడు, ఆకలైనా ఏచీమన్నా చిటుక్కుమన్నప్పుడూ తప్ప. సంతోషంతో ఎప్పుడూ కేకలేస్తుండేవాడే అనుకోండి వాడు కిక్కురుమంటే సరి సత్యనారాయణ ఇల్లంతెత్తెగిరిపడేవాడు. ఆతనికి పిల్లవాణ్ణిచూస్తే బొత్తిగా ఆపేక్షలేదు. ఆపేక్ష తెలీనిరకమనుకుందామా అంటే అదికాదు. భార్యనుచూస్తే ప్రాణం. రాధ మొగుణ్ణిచూస్తే భయభక్తులతో ఉండేదికాని ఎక్కువతెలివిగలదికాదు. సత్యనారాయణ ఎప్పుడూ రాధకుఒక్కముక్క అర్థంకాకుండా మాట్లాడిఆపిల్ల తెల్లబోతే నవ్వుతూండేవాడు. ఒక్కసారికూడా కోప్పడే వాడుకాడు. అతనికి భార్యవిషయంలో ఎంతఓర్పో ఉండేది. పిల్లవాణ్ణిచూస్తె అతని కంత అసహ్యం ఎందుకో నాకర్థంకాలేదు. రాధకూ్కడా పిల్లవాణ్ణిచూస్తె నిరసనే! వాడి కర్మంఏమిటో? మామూలుగా రాధ ఎంతశాంతంగానో ఓర్పుగానో ఉండేది. ఎవ్వరితోనూ ఎక్కువగా మాట్లాడేదికాదు. అత్తగారు తన్నుకూతురికన్న ఎక్కువగానూస్తున్నా, ఆవిడ దగ్గిర చనువుతీసుకునేదికాదు. ఆవిడ ఎదటబిగ్గిరిగా నవ్వేదికూడాకాదు. నిజానికి రాధకూ నాకూ ఎక్కువస్నేహం కావలసింది, జానకమ్మగారికీనాకూ ఎక్కువస్నేహంగా ఉండేది. మేమిద్దరం మాట్లాడుతుంటే రాధ కొంచెందూరంగా కూర్చునేది. ఇటువంటిమనిషి చిట్టి ఆగడం ఒక్కరవ్వ సహించేది కాదు. ఈఇద్దరివిషయం నాకర్థంకాలేదు. దీన్లోఏదో కిటుకున్నదనుకున్నాను. చివరకు నేననుకున్నంతా అయింది!

ఒక సాయంత్రం నేను జానకమ్మగారివైపు వెళ్లేసరి కామె లేదు. రాధ ఒక్కత్తే చిట్టిని ఒళ్లోకూర్చోబెట్టుకుని ఆడుకుంటున్నది ముద్దుపెట్టుకుంటూ. చిట్టికూడా తల్లినిచూసినవ్వుతూ, చేతులతో తల్లి మొహంకుద్దుతూ, మధ్యమధ్య ఏదో మాట్లాడుతూ ఆడుకుంటున్నాడు. నాగుండె నీరైపోయింది, చెప్పొద్దూ! ప్రేమంతా అవతారందాల్చి నాయెదుట నిలబడ్డట్టు భావించుకున్నాను. కళ్ళవెంట నీళ్ళుకూడా వచ్చినయ్యేమో చెప్పలేను. కాని రాధ మొహం ఎర్రగా చేసుకుని నాకందించింది. పిల్లవాణ్ణి తీసుకుంటుంటే నా చేతులు చచ్చుబడ్డట్టయిపోయినై. నేను తీసుకోకపోతే ఏమౌతుంది? ఆరోజుకిక రాధ పిల్లవాణ్ణి దగ్గిరికితియ్యదు. నేను సరిగా ఆసమయానికే వచ్చి చాలా దరిద్రగొట్టుపని చేశాననుకున్నాను.

నాకిప్పుడంతా అర్థమయిపోయింది. రాధకు నిజంగా పిల్లవాణ్ణిచూస్తె ఆపేక్షఉండికూడా — ఏ తల్లికుండదు? — మొగుడికోసం దాచిపెట్టిఉండాలి! అదేంఓర్పు! ఒక్కఇంట్లో అంతఓర్పుకలవాళ్లిద్దరుండి ఒక్క మగవాడికోసం తల్లీకొడుకూ ఎడబాటుకానా? సత్యనారాయణ రాక్షసు డనుకున్నాను. అతను తప్పకుండా నరకానికిపోతాడు. బహుశా ఈసంగతి జానకమ్మగారికి తెలిసిఉండదు చెప్పుదామనుకున్నాను.

నాలుగైదురోజులవరకూ జానకమ్మగారు ఒంటరిగాదొరకలేదు. చివరకు రాధ ఇంట్లోలేకుండా చూసి జానకమ్మగారిదగ్గిర ఈవిషయం తమాషాగా తెచ్చాను.

"ఏమండీ, పిన్నిగారూ, చిట్టిని తలిదండ్రులిట్లా చూడటం ఏమీ బాగాలేదు. మీరు కోప్పడితే ఇద్దరూవింటారు!"

"చూడు, అన్నపూర్ణా! నీకింకా అనుభవంలేదు నీకూ్కడా పిల్లలు పుట్టితేనే కాని అనుభవం కాదు. మాఅబ్బాయీ కోడలూ పసివాళ్ళు. వాళ్ళు నిరా

టంకంగా ఆరునెల్లు కూడా కాపరం చెయ్యకమునుపే ఈకుర్రవెధవ ఇద్దరిమధ్యా అడ్డొచ్చాడు. వాళ్ళకది మనస్సులో ఉండదా? ఉండిమాత్రం ఎంత కాలం ఉంటుంది? మావాణ్ణి నేనెందుక్కొప్పడాలి. కాలేజీలో వాడు చాలా తెలివిగలవాడని పేరు. నిజంగా వాడు తెలివితక్కువవాడు కూడాకాడు. కొంచెం తొందర జాస్తిగాని నిదానంగా ఆలోచిస్తే వాడు నాకన్న వెయ్యిరెట్లు తెలివిగల ఆలోచన చేస్తాడు. భార్యాభర్తలా, చాలా అన్యోన్యంగా ఉంటారు. బతికినన్నాళ్ళూ వాళ్ళు ఒకరిమీద ఒకరు ఆపేక్షగా ఉండటమే ఎక్కువ! పిల్లలూ మధ్యవచ్చి కాస్త పెద్దవాళ్ళు కాగానే వాళ్ళదారి వాళ్ళు చూసుకునే వాళ్ళేగా! అందుచేతనే నావిషయం పెట్టుకోలేదమ్మా! ఏం?”

“అంతే ననుకోండి! కాని మీకోడలికి నిజంగా పిల్లవాడిమీద ప్రేమఉండి మీఅబ్బాయికి భయపడి ఆపేక్ష చూపించకుండా ఉందనుకోండి”

జానకమ్మగారు నవ్వింది. “నాకూ ఒకప్పుడా అనుమానం పోయింది. కాని పొరపాటు పడ్డాను. మావాడు అటువంటివాడు కాదమ్మా. అది వాడికట్లా భయపడవలిసిన అవసరంలేదు. ఇంకా దానికాపేక్ష ఉంటే తనుకూడా ఆపేక్షగా ఉంటాడు. నాకదే ఒక్కోసారి చింత! దాని కసలు పిల్లవాణ్ణి చూస్తే లక్ష్యంలేదు.”

“అట్లా అయితే మీరు నిజంగానే పొరపాటు బడ్డారు. మీకోడలికి పిల్లవాణ్ణిచూస్తే ప్రాణం. నా మాట నమ్మండి.”

జానకమ్మగారితో నేను చూసిన సంగతంతా చెప్పాను.

ఆవిడ నిర్ఘాంతపోయింది కాస్సేపు. చివరకు ముక్కుమీద వేలుపెట్టుకుని, ‘‘ఓసి, అమాయకప్పిల్లా!’ అన్నది. తరవాత కొంచెంసేపుండి నవ్వుతూ, “మొగుడికి తన్నుచూస్తే ఎంత ఆపేక్ష ఉందో కూడా ఎరగదు! ఇదేమి సత్యకాలమమ్మా?” అన్నది.

3

ఇది జరిగిన వారంరోజులకు జానకమ్మగారు కూతురుగారింట్లో ఒకనెల ఉండిరావటానికి ప్రయాణమైంది. రాధ వద్దని బతిమాలింది. జానకమ్మగారు వెళ్ళాలన్నది, త్వరగా నన్నారమ్మన్నది కోడలు. అత్తగారు సరే లెమ్మన్నది. కొడుకునూ కోడల్నీ పిల్లవాణ్ణి కనిపెట్టి ఉండమని చెప్పటానికి జానకమ్మగారు నాదగ్గిరికొచ్చింది. నేనుకూడా వద్దని చెప్పాను. ఆవిడ ఇంట్లోలేకపోతే సత్యనారాయణ ఏదైనా అఘాయిత్యం పనిచేస్తాడని నాకనుమానం. జానకమ్మగారు నవ్వి ఫరవాలేదంది.

ఉదయం పదింటికి కాలేజికిపోయి ఏడుగంటలయ్యేవరకు సాయంత్రం ఇంటికొచ్చేవాడు కాడు సత్యనారాయణ. నేను పనిలేనప్పుడల్లా రాధ దగ్గిరే కూర్చునే దాన్ని. ఇప్పుడాపిల్ల నాయెదటనే చిట్టిని ముద్దులాడేది.

“ఏమండోయ్! ఈరోజున మాచిట్టిగాడికి పెద్ద గండం గడిచిందండి, వదినెగారూ!”

“ఏం జరిగిం దమ్మా?”

“నేను మడిగట్టుకుంటే వాణ్ణి పట్టుకునేవాళ్ళు లేరు. వాడిల్లంతా సర్దుతున్నాడు. అన్నీ ఒలకబొయ్యటం, పగలగొట్టటం, కాగితాలు చించటం! వాడిష్టమే యిష్టం! ఇవాళ్ళ సిరాబుడ్డి ఒలకపోశాడు కామల్లు. వాళ్ళనాన్న చూసి వాడే చేశాడని అనుమానపడ్డారు. వాడి అదృష్టం బాగుండి ఒంటినెక్కడా సిరాకాలేదు. అసలు వాడేం ఒలకబోసి నాచెయ్యి ఒక్కరవ్వ అంటనీడు. దొంగ! దొంగ పుట్టాడండి మాకు!”

“గండం ఎట్లా తప్పింది మరి?”

“నేనే పొరపాటున ఒలకపోశానని చెప్పాను. అయితే సరిగా తియ్యలేదేమన్నారు. మరిచిపోయినానన్నాను.”

“నువ్వేమన్నా చేస్తే మీ ఆయనకు కోపం లేదేం?”

నన్నేమనరు! 'ఓసి పిచ్చికట్టా!' అంటారు. అంతే!'' రాధ సిగ్గుపడి తల వంచుకుంది ఆమాటంటూ

ప్రతిరోజూ రాధ నాకిటువంటిదేదో చెబుతూనేఉండేది. సత్యనారాయణ ఆపిల్ల అబద్ధాలు నమ్మినట్టు కనపడేవాడు. కాని ఒకటిమాత్రం నాకు నమ్మకంగా తెలిసింది. అతను మొదటి అబద్ధంలోనే భార్యను పట్టేశాడు. ఎన్ని ఎట్లాఉన్నా అతను తెలివికలవాడనటాని కనుమానంలేదు. కాని అతనికి భార్య ఎందు కబద్ధం ఆడిందీ అతని కర్థం కాలేదు. తను చిట్టి విషయంలో ఎట్లా ప్రవర్తిస్తున్నది, చిట్టిని గురించి అతన్ని చూసి భార్య ఎట్లా భయపడుతున్నదీ అతనికి తెలియదు. అతనికి చిట్టిని చూస్తే కోపంకూడా లేదు. మొదట్లో కొంచెం ఉన్నా అది అప్పుడే పోయింది. కాని భార్య ప్రవర్తనచూసి తల్లికిలేనిప్రేమ తన కెందుకని ఊరుకున్నాడు. రాధ తనమీద పెట్టుకున్న తప్పులన్నిటికి సత్యనారాయణ పిల్లవాణ్ణేమీ చేశేవాడు కాడు కాని కోప్పడేవాడు. రాధకు తనతత్వం తెలుసుననీ. అతను పిల్లవాడిమీద ఎగిరిపడటాన్ని రాధ ఎక్కువ లెక్కచెయ్యటం లేదనీ అతని నమ్మకం. మగవాళ్ళకున్నదిదే. వాళ్ళేమాటలూ చేసేపన్లూ ఆడదాని కెట్లా తోస్తున్నదీ గమనించరు.

ఆలస్యంగానైనా సత్యనారాయణ భార్య స్థితి కనిపెట్టి నిజం తెల్సుకుందామని ఒకయెత్తు యెత్తాడు! ఆయెత్తు పారింది.

ఆరోజున జరిగిన సంగతంతా రాధ నాతో చెప్పింది. ఆనాడాదివారం రోజల్లా పరీక్షులకు చదువుతూ సత్యనారాయణ ఇంట్లోనేఉండి సాయంత్రం అయిదుకాగానే టెన్నిసుఆడుకోబోయినాడు. అతనువెళ్ళగానే నేవచ్చాను.

"ఏమండోయ్, వదినెగారూ! ఎంతచిత్రం జరిగిందనుకున్నారు?" అన్నది రాధనన్ను చూసి.

"ఏమయింది?"

అదికాదండీ! నేను వంటఇంట్లో వంటచేస్తున్నానండీ! చిట్టివెధవేమో తోట్లోపడుకుని నిద్రపోతున్నాడనుకొన్నానండి. నాకేం తెలును? నేను వంటచేనుకుంటూంటే సావిట్లో వాళ్ళనాన్న చదూకుంటున్నారు. ఇంతలో వారు "ఓరీ! వెధవా" అనేటప్పటి కేం కొంపమునిగిందోనని నేను బయటకొచ్చానండి. ఈవెధవ కుర్చీకిందచేరి ఏదో కాగితంచింపి ఆయనకు ముక్క అందించి "దో! దో'' అంటున్నాడు. ఆయనేమో మండిపడిరూళ్ళకర్ర తీసుకుని "వెధవా" అంటూ కుర్చీలోనుంచి లేచేటప్పటికి నా ప్రాణం నిలువునాపోయి కళ్ళు గట్టిగామూసుకున్నానండీ, వదినెగారూ! ఎంతసేపటికీ దెబ్బ వినపళ్లేదు. నా కళ్లు తెరవటానికేమో భయం! కాదూ? చివరకుమాటలు వినపడ్డాయి కళ్లుతెరిస్తే ఏమయిందనుకున్నారు? వాడు వాళ్ళనాన్న ఒళ్లోకూచుని రాచకార్యం చేస్తున్నాడు. వారేమో నా వంకతిరిగినవ్వారు... నాకు భలేసంతోషంగాఉంది.

నేనొక్కనిట్టూర్పు విడచి, జానకమ్మగారి ధైర్యానికి సంతోషించాను.

తరువాత నేను కళ్ళుమూసుకున్నానని ఎక్కిరించారండి! నాకు భయంవెయ్యదు చెప్పండి, వదినెగారూ?

"ఏమని వెక్కిరించారు?" అన్నా నజ్ఞానంగా.

రాధ తలవంచి "ఏమీలేదు" అనినవ్వి ఊరుకుంది.